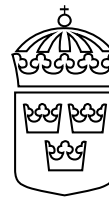

Regeringens proposition

2017/18:301

Extra ändringsbudget för 2018 – Stöd till
djurägare inom lantbruket som drabbats av
torkan 2018

Prop.
2017/18:301

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 20 september 2018

Margot Wallström

Magdalena Andersson
(Finansdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen lämnas förslag till ändrad utgiftsram och ändrade anslag för budgeten för 2018 i syfte att möjliggöra stöd till de djurägare inom lantbruket som drabbats av den extrema torkan 2018. Ett särskilt stöd ska utgå till djurägare med nötkreatur och får inom lantbruket. Vidare tillförs medel för att tillfälligt sänka avgifterna för den offentliga kontroll som görs vid slakterier i Sverige.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Ärendet och dess beredning	4
3	Behov av stödåtgärder till lantbruket	4
4	Ändring avseende statens utgifter	5

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2017/18:301

Regeringen föreslår att riksdagen

1. godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:17 *Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* under utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel,

2. godkänner ändrad ram för utgiftsområde och anvisar ändrade anslag enligt tabell 1.1.

Tabell 1.1 Specifikation av ändrad ram för utgiftsområde och ändrade anslag 2018

Tusental kronor

Utgiftsområde	Anslags- nummer	Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/ anslag	Ny ram/Ny anslagnivå
23	Areella näringar, landsbygd och livsmedel	19 626 979	460 000	20 086 979
	1:17 Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	4 356 205	400 000	4 756 205
	1:26 Nedsättning av slakteriavgifter	107 237	60 000	167 237
	Summa anslagsförändring på ändringsbudget		460 000	

2 Ärendet och dess beredning

Regeringen har med anledning av det extremt torra vädret våren och sommaren 2018 haft löpande kontakter med Statens jordbruksverk, Livsmedelsverket och andra berörda aktörer, som t.ex. Lantbrukarnas Riksförbund. Kontakterna har gett regeringen underlag för att bedöma konsekvenserna av torkan och behovet av åtgärder.

Regeringen aviserade den 30 juli 2018 ett nationellt krispaket riktat till svenska lantbrukare om totalt drygt 1,2 miljarder kronor 2018 och 2019. Åtgärderna i paketet ska mildra de ekonomiska konsekvenserna av torkan. De förslag som lämnas i denna proposition syftar till att möjliggöra dessa åtgärder.

Skäl för ändringar i statens budget

Enligt riksdagsordningen får regeringen vid högst två tillfällen lämna en proposition med förslag till ändringar i statens budget för det löpande budgetåret (9 kap. 6 § första stycket). En sådan proposition lämnas i anslutning till budgetpropositionen eller den ekonomiska vårpropositionen (tilläggsbestämmelse 9.6.1). Förslag till ändringar i budgeten får dock även lämnas vid andra tillfällen om det finns särskilda skäl (9 kap. 6 § andra stycket).

Den torra sommaren har inneburit en exceptionell situation för det svenska lantbruket, och i synnerhet djurägare inom lantbruket. Det är angeläget att åtgärder snarast vidtas för att begränsa de konsekvenser som uppstått för djurägarna. Genom att redan nu lämna förslag till ändringar i statens budget kan stöden införas väsentligt tidigare än om förslagen placeras i den proposition med förslag till ändringar i budgeten som kommer lämnas i anslutning till budgetpropositionen för 2019. Mot denna bakgrund anser regeringen att det finns särskilda skäl att nu lämna förslag om ändringar i statens budget för 2018.

3 Behov av stödåtgärder till lantbruket

Regeringens bedömning: Det finns behov av stödåtgärder till djurägare inom lantbruket som drabbats av den extrema torkan 2018.

Skälen för regeringens bedömning: Vårens och sommarens extrema torra har fått allvarliga konsekvenser för det svenska lantbruket. Det varma och torra vädret har medfört att skörden av vallfoder och tillgången till bete för djuren är väsentligt mindre än normalt. Torkan har slagit extra hårt mot lantbruket, eftersom lagret av grovfoder redan före sommaren var mindre än vanligt på grund av att höstskörden 2017 påverkades negativt av ovanligt mycket nederbörd. Betet för djuren har på de flesta platser i landet varit mycket begränsat under långa perioder. Trots att lantbrukare och berörda myndigheter har vidtagit ett antal åtgärder för att tillgängliggöra mark för bete och skörd är situationen mycket ansträngd. Utöver direkta utgifter för inköp av foder har anpassningar i form av bevattnings-

instängsling av nya markområden och omläggning av foderstater varit kostnadsdrivande. Sammantaget har detta gjort att många lantbrukare riskerar att hamna i en mycket svår ekonomisk situation.

Med hänsyn till den exceptionella situationen anser regeringen att det är angeläget att ge djurägarna inom lantbruket bättre förutsättningar att hantera konsekvenserna av torkan genom ett särskilt ekonomiskt stöd. Stödet bör inriktas mot djurägare med nötkreatur och får, eftersom dessa drabbats i särskilt stor utsträckning. För att begränsa de ekonomiska konsekvenserna för djurägarna är det angeläget att det ekonomiska stödet kan utbetalas så snabbt som möjligt.

Stödet avses att utformas som ett enhetligt stöd per djurenhet till djurägare med nötkreatur och får, och betalas ut i enlighet med förordningen (2008:437) om statligt stöd av mindre betydelse inom jordbrukssektorn och sektorn för fiskeri och vattenbruk.

Den ansträngda ekonomiska situationen, och den begränsade tillgången på foder till djuren, har även fått till följd att många lantbrukare varit tvungna att ställa sina djur i kö för slakt. Ett sätt att bidra till att mildra de ekonomiska konsekvenserna för landets djurägare är att tillfälligt sänka avgifterna för den offentliga kontroll som görs vid slakterier i Sverige. Genom att tillföra ytterligare medel för nedsättning av slakteriavgifter bedöms avgiften för den offentliga kontrollen under ett års tid kunna sänkas till EU:s miniminivå för samtliga slakterier i Sverige. För att säkerställa att sänkningen kommer landets djurägare till del ska avgifts-sänkningen villkoras av att den vidareförs till djurägarna. En nedsättning av slakteriavgifterna bidrar också till att öka den svenska slakterinäringens och animaliesektorns lönsamhet och konkurrenskraft gentemot omvärlden.

4 Ändringar avseende statens utgifter

I detta avsnitt lämnar regeringen förslag till ändringar avseende statens utgifter för 2018 (se även avsnitt 1 tabell 1.1).

De förslag som lämnas i denna proposition innebär att de anvisade medlen för 2018 ökar med 460 miljoner kronor. De takbegränsade utgifterna ökar med 460 miljoner kronor och budgeteringsmarginalen minskar med motsvarande belopp. Statens budgetsaldo och den offentliga sektorns finansiella sparande försvagas med motsvarande belopp.

Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel

1:17 Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 4 356 205 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:17 *Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* ökas med 400 000 000 kronor. Anslaget får även användas för utgifter för ekonomiskt stöd till djurägare med nötkreatur och får inom lantbruket som drabbats av torkan 2018.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för bl.a. utgifter för nationell medfinansiering av åtgärder i enlighet med landsbygdsprogrammet för Sverige för 2014–2020. Införandet av ett ekonomiskt stöd till djurägare med nötkreatur och får inom lantbruket förutsätter att ändamålet för anslaget utvidgas och att ytterligare 400 miljoner kronor tillförs anslaget. Regeringen anser därför att anslaget 1:17 *Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* bör ökas med 400 000 000 kronor och att anslaget även bör få användas för ekonomiskt stöd till djurägare med nötkreatur och får inom lantbruket som drabbats av torkan 2018.

1:26 Nedsättning av slakteriavgifter

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 107 237 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:26 *Nedsättning av slakteriavgifter* ökas med 60 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: En sänkning av avgifterna för den offentliga kontroll som görs vid slakterier förutsätter att ytterligare 60 miljoner kronor tillförs anslaget. Regeringen anser därför att anslaget 1:26 *Nedsättning av slakteriavgifter* bör ökas med 60 000 000 kronor.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 20 september 2018

Närvarande: statsrådet Wallström, ordförande, och statsråden Lövin, M Johansson, Baylan, Hallengren, Bucht, Hultqvist, Andersson, Hellmark Knutsson, Bolund, Damberg, Strandhäll, Shekarabi, Eriksson, Linde, Skog, Ekström, Fritzon, Eneroth

Föredragande: statsråden Bucht, Andersson

Regeringen beslutar proposition 2017/18:301 Extra ändringsbudget för 2018 – Stöd till djurägare inom lantbruket som drabbats av torkan 2018